

Yönetmen: Atıf Yılmaz

Senaryo: Ayşe Sasa

Oyuncular: Yılmaz Güney (Arif), Nebahat Çehre (Gülşen), Candan İsen (Çiğdem)
1967/Türkiye/Türkçe/92

“Aşk bizim neyimize Erdoğan, adam gibi okuluna gidip dersine çalışsana.”

Balatlı Arif, Yılmaz Güney’in canlandığı Arif karakterinin filmin henüz başlarında sarf ettiği bu söz üzerine kuruluyor. Arif hayatı boyunca aşk hakkında bu fikri benimsemiş, yıllarca çalışıp çabalamış ve bir tıbbiyeli olmuştur. Tıbbiyeli Arif mahallelinin fahri doktoru, anne babasının tek umududur, herkesin yardımına koşar. Hayatı ev ve okul arasında geçmektedir, tek derdi okulunu bir an önce bitirmek ve Gülşen’e kavuşmaktır. Bu fikrinden şaşmaya başladığı anda ise film gerçek anlamda başlar; olay akışı hızlanır, film Balat semti ve tıbbiyeli Arif arasında mekik dokumaktan kurtulur, bize Arif’i seven başka bir kadın üzerinden bambaşka bir hayatın kapılarını açar.

Bir at arabası geçer yoldan, Atıf Yılmaz ipucu vermek ister sanki izleyiciye, ardından küçük bir Balat tablosu görülür perdede. O siyah beyaz birkaç saniyelik tablo dahi yeter Balat’taki yoksulluğu anlatmaya. Hemen ardından izleyiciyi Gülşen rolündeki Nebahat Çehre ile tanıştıran yönetmen. Gülşen sabah sabah bir şeyin telaşındadır. Birazdan anlaşılır derdi; gider, gizlice Arif’in camını tıklar. Arif ders çalışmaktadır.

Gülşen mahalleden Arif’in sevgilisidir. Deli dolu, gururlu ve de Arif’e oldukça aşık Balatlı bir kızdır. Arif’in tabiriyle “çilekeştir fukara, beş yıllık sözlüsü”dür. Gülşen’inki tertemiz bir sevgidir; sevgisi Arif’in doktor olacak olmasına, iyi para kazanacak olmasına bağlı değildir. Gülşen’in parada pulda, mevkide gözü yoktur. O sadece hayatını Arif ile sürdürmek istemektedir. Arif’in hayallerine ortak olmuş, mahallede Arif için muayenehane açacak yeri bile belirlemiştir. Mahalleli iki gencin aşkını bilmekte ve aşıkların evleneceklerine kesin gözüyle bakmaktadır. Fakat bu aşka karşı olan iki kişi vardır; Arif’in annesi ve Gülşen’in babası. Arif’in annesi tıbbiyeli oğluna Balatlı bir genç kız olan Gülşen’i uygun görmemektedir; ona göre doktor olacak olan oğlu daha iyilerine layıktır. Gülşen’in babası ise maddi çıkarlarını göz önünde bulundurarak kızını mahalleden başka bir erkekle, Jilet Turan’la, evlendirmek istemektedir. Ancak ne Arif annesini, ne de Gülşen babasını dinleme niyetindedir.

Arif’in filmin başında belirttiği aşk hakkındaki fikrinden şaşmaya başlaması ise, nişanlandıktan sonra olur. İnsanoğlunun yasağa olan iştahı burada da kendini gösterir ve tek derdi ders çalışmak, okulunu bitirmek olan tıbbiyeli Arif nişanlandıktan sonra kendisinden beklenmeyen işlerin içine girer. Bu noktadan sonra Arif’in bir anda kendisini içinde bulduğu ortama ayak uyduramayışı, çaresizliği, özellikle bu çaresizlik halleri içindeyken taksicilerle girdiği diyaloglar Yılmaz Güney tarafından oldukça gerçekçi canlandırılmış. Yer yer trajikomik yer yer dramatik bir şekilde Arif karakterinin saf (temiz) yönü vurgulanır bu diyaloglarla. Arif’in gördüğü absürd rüya ise filmdeki ilgi çekici detaylardan biri, bir nevi içinde bulunduğu duruma çözüm üretememiş hali, ve üstelik filme mizahi bir boyut kazandırmış.

Balatlı Arif meraklısına Atıf Yılmaz’ın gözünden Balat’ı dedikodusuyla, yardımlaşmasıyla, sıcak bir mahalle resmi; Gülşen ve Arif üzerinden gerçek bir aşk hikayesi ve de en önemlisi farklı dünyaların insanları olma durumunun “biz farklı dünyaların insanlarıyız” klişesi kullanılmadan da anlatılabileceğini ispatlamayı vaat ediyor.

Oğuzhan Gülmez

19 Mart Pazartesi 18:00